

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 6.030509 Облік і аудит
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою
Облік і аудит
(назва освітньої програми)

на тему: **«Дебіторська заборгованість як об'єкт обліку і аудиту: сучасний стан та напрями удосконалення (на прикладі ТОВ «АГРОВІВА»)»**
(назва теми)

Виконавець:

студентка обліково-економічного факультету
Лазар Ольга Михайлівна.
(прізвище, ім'я, по батькові) _____ /підпис/

Науковий керівник:

К. е. н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)
Нікуліна Тетяна Миколаївна
(прізвище, ім'я, по батькові) _____ /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. На сучасному етапі система бухгалтерського обліку та аудиту в Україні в цілому і дебіторської заборгованості зокрема зазнає постійних змін та вдосконалень.

Управління дебіторською заборгованістю необхідно як при формуванні іміджу надійного позичальника, так і з погляду забезпечення ефективної поточної діяльності підприємства. Доцільне та ефективне управління цією частиною поточних активів є невід'ємною умовою підтримки необхідного рівня ліквідності і платоспроможності підприємств.

На суб'єктів господарювання покладено обов'язок ретельно вести бухгалтерський облік своєї діяльності для прозорого відображення її результатів, але крім обов'язку кожне підприємство повинно робити це тому, що від цього буде залежати фінансова стійкість та платоспроможність підприємства і це надасть змогу забезпечити належний рівень рентабельності підприємства.

Особливістю сучасного розвитку економіки України є глибокі економічні перетворення у сфері виробництва на основі ринкових відносин. Ринкові відносини вимагають перегляду системи бухгалтерського обліку, одним із центральних елементів якої є облік взаєморозрахунків суб'єктів господарювання. На сьогодні одним з найбільш складних і суперечливих питань українського обліку є облік дебіторської заборгованості, що пов'язано з існуванням проблеми неплатежів.

Суб'єкти господарювання на перший план висувують вирішення власних проблем, замість виконання фінансових зобов'язань по платежах перед партнерами. Відсутність майнової відповідальності за невиконання власних договірних зобов'язань дає їм змогу ухилятися від взаєморозрахунків з партнерами. В поглиблення платіжної кризи вносить свою частку і неврегульованість бюджетної системи, що стосується несвоєчасної оплати державних зобов'язань, які здійснюються за рахунок бюджету.

Вирішення цієї складної проблеми багато в чому залежить від вдосконалення бухгалтерського обліку взаєморозрахунків. З цих питань в процесі дослідження автором проаналізовано значну кількість фахової економічної літератури вітчизняних та зарубіжних фахівців.

Сучасні умови господарювання вимагають вирішення цілої низки нерозв'язаних облікових проблем. Зокрема, це є теоретичні і методичні аспекти класифікації та відображення заборгованості в системі рахунків бухгалтерського обліку; невизначеність обліку простроченої і безнадійної заборгованості та її рефінансування; аналіз заборгованості та автоматизація бухгалтерського обліку взаєморозрахунків.

Необхідність теоретичного обґрунтування і розробки практичних рекомендацій щодо обліку заборгованості підприємств обумовили вибір теми кваліфікаційної роботи та її актуальність.

Мета дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є вивчення теоретичних та розробка практичних аспектів удосконалення діючої практики бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості промислових підприємств.

Завдання дослідження.

- розкрити економічну сутність та умови виникнення дебіторської заборгованості в сучасних умовах господарювання;
- дослідити вплив дебіторської заборгованості на виробничо-фінансову діяльність товариства;
- визначити теоретичні і практичні аспекти удосконалення існуючої методики бухгалтерського обліку заборгованості;
- проаналізувати фактори, що впливають на величину заборгованості підприємства;
- розробити можливі шляхи підвищення ефективності управління заборгованістю.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є розгляд теоретичних та практичних аспектів бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості на прикладі діяльності Товариства з обмеженою відповідальністю «АГРОВІВА».

Предмет дослідження Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і практичних аспектів бухгалтерського обліку і внутрішнього аудиту розрахунків з дебіторами.

Методи дослідження. Теоретичною основою проведених у кваліфікаційній роботі досліджень стали методологія і загальнонаукові принципи проведення комплексних розробок. Для проведення дослідження та розрахунків у роботі були використані такі методи та прийоми, як: метод конкретизації і графічний метод; синтез та аналіз; порівняння і теоретичне узагальнення; методи індукції та дедукції (при систематизації інформації та її теоретичному обґрунтуванні).

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження слугували: Інформаційною базою для проведення дослідження є чинне законодавство України, НП(С)БО 1, МСФЗ та П(С)БО, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених, дані засобів масової інформації та мережі Internet, первинна документація та облікові реєстри ТОВ «АГРОВІВА».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновку, списку використаних джерел (85 найменувань) та 24 додатків. Загальний обсяг роботи складає 82 сторінки. Основний зміст викладено на 72 сторінках. Робота містить 11 таблиць, 9 рисунків та 11 формул.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичний аспект обліку дебіторської заборгованості як об'єкту управління»* розглянуто економічну сутність визнання, види, класифікацію і сутність дебіторської заборгованості та визначено дискусійні питання обліку дебіторської заборгованості в умовах впровадження міжнародних стандартів.

У другому розділі *«Особливості обліку дебіторської заборгованості на об'єкті дослідження»* надано загальну організаційно - правову характеристику ТОВ «АГРОВІВА», проаналізовано стан дебіторської заборгованості на підприємстві та висвітлено особливості діючої у Товаристві методики обліку дебіторської заборгованості.

У третьому розділі *«Теорія та практика аудиту дебіторської заборгованості»* визначено мету, завдання та інформаційну базу аудиту дебіторської заборгованості, окреслено особливості, виявлено недоліки аудиту дебіторської заборгованості та можливі шляхи їх усунення.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. У ТОВ «АГРОВІВА» відсутні контроль і систематизація виписаних рахунків та податкових накладних у хронологічному порядку.
2. Не створюється резерв сумнівних боргів, що є порушенням норм П(С)БО 10
3. Наказом про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику не створено постійно діючу комісію з проведення інвентаризації активів та розрахунків.
4. Відсутні графіки документообороту тощо.

АНОТАЦІЯ

Лазар О. М. «Дебіторська заборгованість як об'єкт обліку та аудиту: сучасний стан і напрями удосконалення (на прикладі ТОВ «АГРОВІВА»)»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності

« 6.030509 Облік і аудит »

(шифр та назва спеціальності)

за освітньою програмою « Облік і аудит » . –
(назва освітньої програми)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2019.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти обліку та аудиту стану і руху дебіторської заборгованості, її види, класифікація, визнання і оцінка. Досліджено питання регулювання заборгованостей в Україні, висвітлено проблемні питання обліку і аудиту та окреслено можливості їх усунення.

Проаналізовано діючу методику і практику обліку і аудиту дебіторської заборгованості на об'єкті дослідження – у Товаристві з обмеженою відповідальністю «АГРОВІВА», визначено їх особливості в умовах специфіки діяльності базового підприємства та недоліки в їх організації.

Запропоновано Покращити претензійну роботу на підприємстві, відкоригувати практику проведення інвентаризацій дебіторської заборгованості і бухгалтерського відображення деяких господарських операцій, що пов'язані із взаєминами з контрагентами тощо.

Ключові слова: дебітори, заборгованість, розрахунки, сумнівні борги, покупці, замовники, претензії.

ANNOTATION

Lazar O “Accounts receivable as the object of accounting and auditing: current state and development prospects (on the example of “Agroviva LLC)”

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty

« 6.030509 Accounting and auditing »

(code and name of the specialty)

for the educational program « Accounting and auditing », –
(title of the educational program)

Odessa National Economics University. – Odessa, 2019.

The work deals with the theoretical aspects of accounting and auditing of the status and movement of accounts receivable, its types, classification, recognition and rating. The issue of regulation of debts in Ukraine was investigated, the issues of accounting and auditing were highlighted and the possibilities of their elimination were outlined.

The current methodology and the practice of accounting and auditing of receivables are analyzed in the research object – in the Limited Liability Company «Agroviva». Their features determined in the context of the specific activity of the basic enterprise and the disadvantages of their organization.

It is proposed to improve the pretentious work at the enterprise, to adjust the practice of conducting inventions of receivables and the accounting of some business transactions which are connected with relations with contractors, etc.

Keywords: the debtors, an indebtedness, calculations, doubtful debts, customers, clients and complaints.